

[Aksel Larsen.]

sættelsen af forskellige lovforslag — det kan ses i Folketingstidende 1966-67, 2. samling, sp. 37-38 — at man har den fornødne ret til efter den bestående lovgivning at indlede et videregående samarbejde mellem toldvæsen og skattemyndigheder. Jeg er klar over, at når det drejer sig om ved hjælp af kendskabet til de erhvervsdrivendes omsætning at danne sig et billede af, hvor store deres skattepligtige indkomster er, vil en almindelig omsætningsskat i alle led af omsætningen være særdeles betydningsfuld, og jeg kan ikke nægte, at det stiller mig sympatisk over for princippet.

Jeg vil samtidig sige, at skal vi have en sådan almindelig omsætningsskat, så kommer den også til at omfatte fødevarerområdet. Det kommer den til at gøre også af den grund, at ellers bliver det næsten en administrativ umulighed at have den. Der vil jeg henlede opmærksomheden på, at vi i forvejen har en statsligt organiseret fordyrelse af madvarerne herhjemme igennem hjemmemarkedspriserne, og jeg tror, at man i denne forbindelse kommer til at overveje en afskaffelse af disse særlige hjemmemarkedspriser, som heller ikke er så gunstige for Danmark at opretholde, når man tænker på de kvaler for vor udenrigshandelspolitik, der kommer af, at vi har dette system med faktiske eksportsubsidier. Så må vi se at finde ud af, hvad vi ellers skal gøre ved landbruget, men jeg tror, at regeringen og alle partier skulle overveje, om der ikke må gøres noget på dette område.

Der er talt om sociale kompensationer, og det ved vi meget vel, at hvis vi udvider forbrugsbeskatningen, så må der særlige sociale kompensationer til. Det havde naturligvis været ønskeligt, om der havde ligget et forslag til sådanne eller en skitse til sådanne. Vi, som har arbejdet med meromsen hidtil, kender regeringens skitse dertil, men på den anden side så vil disse sociale kompensationer for en stor del af indkomstgruppernes vedkommende jo bedst og nærmest kunne ydes igennem en ændring af den direkte beskatning, og det vil sige, at det hele hænger sammen. Det, vi skal tilstræbe, er nu at få det, som man i det nutidige nordiske sprog kalder en pakkeløsning på skatternes område, og derfor må man, når man forhandler meroms, tage i betragtning:

hvad sker der med de direkte skatter? og, når man forhandler direkte skatter, tage i betragtning: hvad er nødvendigt af hensyn til eventuel indførelse af en meroms? Alt dette må indgå i forhandlingerne, og det vil få indflydelse på vor som på andre partiers stilling.

Hvis jeg var i besiddelse af hr. Henry Christensens manuskript, så tror jeg nok, jeg ville slutte min tale med at læse de næstsidste 4-5 linjer op, hvor han sagde, at afgørende for hans partis stillingtagen ville det være, hvad der kom ud af de almindelige skatteforhandlinger og af forhandlingerne om regeringens udgiftspolitik. Sådan har vi det også, og sådan har formodentlig alle partier det. Og ud fra disse forudsætninger går vi positivt ind i udvalgsarbejdet om dette lovforslag.

Hilmar Baunsgaard: Det gælder jo om dette lovforslag — som om så mange af de andre forslag, vi allerede har behandlet i den korte tid, folketinget har været samlet siden valget — at der om dets principper næppe kan fremføres så forfærdelig meget nyt i denne debat. Og jeg vil derfor bekræfte, at det radikale venstre — som jeg har forstået alle andre partier — fortsat er af den opfattelse, at skal vi have en ændring af den generelle omsætningsafgift, så er alle forhold taget i betragtning merværdiafgiften den bedste afløsning af den nuværende ikke særlig hensigtsmæssige engrosoms.

Vi er altså indstillet på, at dette fortsat er det, man bør stræbe efter, hvis en omlægning, skal finde sted. Men det er jo klart, at der ved en omlægning, som kommer til at omfatte bogstavelig talt alle led i enhver del af vareomsætningen her i landet, rejser sig nye administrative problemer. Og det er jo heller ikke nogen hemmelighed for nogen, der har interesseret sig for disse problemer, at denne afgift, merværdiafgiften, medfører det særlige problem, at den skal registrere også den del af produktionen og næringslivet, som ikke har de helt naturlige forudsætninger for at gå ind i en sådan administration. Den omstændighed, at fødevarerne nødvendigvis må med ind under omsætningsafgiften, gør jo, at hele området vedrørende fødevarerproduktionen er draget med ind i administrationen af en eventuel merværdiafgift. Og det kan